

Üç gün Londra'da idim ve aslında oradaki paneli yazacaktım ama ardından İngiltere Başbakanı Mey'in Avrupa Birliği'nden ayrılma süresini uzatma önerisi basında yer alınca, ikisini birden yazayım dedim.

Güzel bir paneldi. Londra'dakilerin söylediğine göre kentte belirli bir kültür düzeyine sahip olan, okuyan insanlar genellikle katılmıştı. Değişik Kürt ve Türk siyasetlerinden Alevilere ve hatta birkaç CHP'liye kadar çeşitli bir katılım vardı. İnsanlar farklı bir şeyler duyacaklarını düşünerek gelmişlerdi sanki ve diğer panelist Faysal Dağlı ile ben de sanırım umutlarını boşa çıkarmadık. Bu nedenle olsa gerek kitaplara ilgi yüksek oldu.

Londra'ya gittiğimde Bretix konusu zaten gündemdeydi. İngiltere'de muhalefet partisi lideri yeniden referandum istiyordu ve referandum yenilirse "kalalım" kararı çıkacağı kesin sayılırdı. Belki de yüksek bir oranda böyle çıkacaktı...

Mart ayı sonuna kadar İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılması gerekiyor ama bunu en fazla isteyenler bile ne yapacaklarını bilemiyorlar.

Ayrılmanın büyük destekçisi İngiliz muhafazakarları ve ayrılma yönünde oy kullanan insanlar beklemedikleri bir durumla karşılaştılar. AB'nin sıkışacağını sanıyorlardı, tersine "bir an önce gidin" cevabıyla karşılaştılar. Çok sayıda banka İngiltere'den ve özellikle Londra'dan taşınmaya başladı. Merkezin AB'nin dışındaki bir ülkede bulunması sıkıntı yaratacağı için AB ülkelerindeki bir kente taşınmayı tercih ediyorlar.

İngilizler Avrupa dışında kalacaklarını ve bunun da kimsenin umurunda olmadığını gördüler.

Çok sayıda İngiliz Almanya vatandaşlığına başvurdu. Gerçi kalan AB ülkeleriyle İngiltere arasında serbest dolaşım sürecektir ama çok sayıda İngiliz AB dışında kalmak istemiyor.

Bakalım ne olur?

Referandum sonucu Brexit ya da İngiltere'nin AB'den ayrılması zayıf bir çoğunlukla kabul edildiği zaman yapılan yorumları hatırlar mısınız bilmem?

"AB dağılıyor" başta gelen yorumdu...

AB hakkında doğru dürüst bilgisi bulunmayan ve aslında hiçbir konuda bu düzeyde bilgisi olmayan ama hiç durmadan konuşan bir sosyalistlerimiz var.

O dönemde Almanya'nın İngiltere'nin gitmesini gönülden isteyeceğini yazmıştım. Tabii politika gereği "bu kadar iyi olmadı" filan gibisinden açıklamalar yapıldı ama ayrılık kararının İngiltere için özellikle pahalıya gelmesi için elden gelen yapıldı.

Ve şimdi İngiltere "nasıl dönüş yapabilirsem" diye manevra üzerine manevra yapıyor.

ABD de İngiltere'nin ayrılmasını istemediğini açıklayınca doğrusu tam oldu.

İngiltere'nin ayrılması demek, ABD'nin AB içindeki iki büyük müttefikinden (diğeri Polonya'dır) birisini kaybetmesi demektir.

Ondan sonra kim tutar Almanya'yı?

Fransa ile Almanya arasında Avrupa ordusunun geliştirilmesi konusunda anlaşılması da Bretix sonrasına rastlar. Bu ordu zaten vardı ama küçüktü, şimdi büyütülmesi konusunda anlaşılır.

ABD yönetimi bu konularda uyanıktır; sadece rakibe değil potansiyel rakibe karşı da tutum alır.

Almanya ile Rusya Federasyonu arasındaki doğal gaz boru hattı yapımının protesto edilmesi, AB ordusunun genişletilmesine karşı çıkılması hep bu nedenledir.

AB'nin sonundan söz edenler şimdi ne düşünüyorlar acaba?

Bir şey düşündüklerini sanmıyorum, kısa süre önce ne dediklerini unutmuşlardır.

İnsan bir konuyu doğru dürüst öğrendikten sonra iddialı konuşmaya başlar, öyle değil mi?

Londra'da iken konuştuğum değişik arkadaşlar da aynı görüşteydi: 1950 yılına kadar 300-350 yıl sürmüş dünyanın en büyük sömürge imparatorluğuna sahip olan İngiltere 1945-1975 arasında bunların tamamına yakınıni kaybetti. Ama sömürgecilik bilincini aynı oranda kaybetmedi. Kendilerini hala büyük ve efendi sanıyorlar. Dünyanın hayli değiştiğini hala yeterince anlayamadılar.

Burada sözünü ettiklerim politikacılardan daha fazla halktır, halkta kuşaktan kuşağa geçmiş sömürgecilik bilinci, dünyanın efendisi olmak anlayışıdır.

Bu yönden biraz Türklere benzerler.

İngiltere hala –Fransa ile birlikte- büyük sömürgecilik geçmişiyle hesaplaşmadı.

Bakalım ne zaman olur?